

**Eksjö
kommun**

Dokumenttyp:	Riktlinje
Beslutad av:	Barn- och utbildningsnämnden
Gäller för:	Barn- och utbildningssektorn
Giltig från och med:	2026-09-07
Giltig till och med:	Tills vidare
Dokumentansvarig:	Grundskolechef
Senast reviderad:	2026-09-03

Riktlinjer för skolval i Eksjö kommun, inför förskoleklass och årskurs 7

Innehåll

Riktlinjer för skolval i Eksjö kommun, inför förskoleklass och årskurs 7.....	1
Inledning.....	3
Syfte.....	3
Mål och viljeinriktning.....	3
Deltagande i skolvalsprocessen.....	4
Kapacitet.....	4
Urvalsgrupper	5
Metod för skolplacering (urvalsalgoritm)	5
Anvisad skola.....	6
Om vårdnadshavare inte gör ett aktivt skolval.....	6
Närhetsprincipen/relativ närhet	6
Val av skola	7
Hantering av barn med skyddade personuppgifter.....	8
Vid flytt inom kommunen	8
Elever från andra kommuner	8
Skolskjuts.....	8
Uppskjuten skolplikt.....	9
Tidigare skolstart	9
Omvalsperiod	9
Samordnad hantering vid överklagande, skolbyte och flytt till Eksjö.....	9
Överklaga skolplaceringsbeslut.....	10

Inledning

Enligt skollagen (2010:800) gäller som huvudregel att en elev ska placeras vid den skolenhet där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Detta kommer till uttryck i 9 kap. 15 §, 10 kap. 30 § och 11 kap. 29 § skollagen.

Kommunen får frånga vårdnadshavares önskemål endast i de undantagsfall som anges i lagen, nämligen om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts eller om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. I fråga om grundskolan får kommunen därutöver frånga önskemålet om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

När antalet sökande till en skolenhet överstiger antalet tillgängliga platser behöver kommunen tillämpa urvalsgrunder för att avgöra vilka elever som ska tas emot vid skolenheten. För att säkerställa att sådana urval sker likvärdigt, objektivt och rättssäkert krävs kommunövergripande riktlinjer för skolplacering.

Riktlinjerna syftar till att säkerställa en likvärdig och rättssäker process för skolplacering i enlighet med 1 kap. 9 § skollagen, som anger att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform, och 2 kap. 8 § skollagen, som anger att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och andra författningar. Vid utformning och tillämpning av riktlinjerna ska även barnets bästa vara en utgångspunkt i enlighet med 1 kap. 10 § skollagen.

Genom kommunövergripande riktlinjer för skolplacering skapas förutsättningar för att vårdnadshavares önskemål ska tillgodoses i så stor utsträckning som möjligt, samtidigt som lagens undantag tillämpas enhetligt och transparent i hela kommunen.

Syfte

Verksamheten ska ha en likvärdig process med gemensamma urvalsprinciper för hur elever ska prioriteras till skolenheter vid det årliga skolvalet inför förskoleklass och årskurs 7.

Mål och viljeinriktning

Målsättningen är att skapa förutsättning och styrning för att uppfylla lagar och krav samt säkerställa en likvärdig process.

Deltagande i skolvalsprocessen

För att delta i den ordinarie skolvalsprocessen krävs att barnet är folkbokfört i Eksjö kommun vid tiden för skolvalet. Skolvalet genomförs för barn som ska börja förskoleklass eller årskurs 7 nästkommande läsår och omfattar endast elever som är folkbokförda i Eksjö kommun. För deltagande i skolvalsprocessen ska barnet som utgångspunkt ha Eksjö kommun som hemkommun enligt 29 kap. 6 § skollagen, dvs. vara folkbokfört i kommunen eller annars anses ha Eksjö som hemkommun enligt bestämmelsen.

Skäl för detta krav är att:

- urvalet ska ske utifrån aktuella och korrekta folkbokföringsuppgifter vid skolvalets sista datum,
- kommunens avstånds- och närhetsberäkningar baseras på folkbokföringsadresser,
- kapacitet och organisation planeras utifrån antalet folkbokförda barn.

Barn som ännu inte är folkbokförda i Eksjö kommun vid skolvalsperiodens slut kan inte delta i den ordinarie skolvalsprocessen. Dessa elever hanteras i stället inom ramen för kommunens rutin för flytt till Eksjö eller flytt inom kommunen.

Vid flytt till Eksjö eller flytt inom kommunen efter skolvalsperiodens slut ska elevens skolplacering bestämmas enligt samma urvalsprinciper som vid ordinarie skolval. Vårdnadshavares önskemål om skola ska beaktas i den mån de kan tillgodoses utan att åsidosätta andra elevers berättigade krav på placering vid en skola nära hemmet eller medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, med tillämpning av närhetsprincipen/relativ närhet.

Kapacitet

Barn- och utbildningsnämnden har i riktlinjerna beslutat att skolor inom Eksjö tätort organiseras med 25 elever per klass.

För skolor utanför Eksjö tätort får klasserna, om det bedöms nödvändigt av organisatoriska eller ekonomiska skäl, omfatta fler än 25 elever, under förutsättning att verksamheten ändå kan bedrivas med god kvalitet, studiero och trygghet för eleverna.

Rektor i samråd med grundskolechef, beslutar årligen om antal klasser som skolan kan erbjuda inför skolvalet. Fastställandet av kapacitet ska ske med beaktande av bestämmelserna om skolplacering i 9 kap. 15 § och 10 kap. 30 § skollagen, så att vårdnadshavares önskemål kan tillgodoses i så stor

utsträckning som möjligt utan att det uppstår betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

Urvalsgrupper

Eksjö kommun använder inga särskilda urvalsgrupper som prioriteras olika i skolvalet.

Undantag kan göras från ordinarie antagningsprinciper för barn som har särskilda skäl att gå i en viss skola. Antagning på särskilda skäl provas av grundskolechef i varje enskilt fall.

Särskilda skäl är något som har betydelse för barnets utbildning. Exempel på särskilda skäl kan vara funktionsvariation (fysisk eller psykisk) eller särskilda medicinska problem som bäst kan bemötas på en viss skolenhet utifrån antingen skolans fysiska utformning eller specialkompetens bland den pedagogiska personalen. Prövningen av särskilda skäl ska ske individuellt och restriktivt, i syfte att tillgodose elevens rätt till likvärdig utbildning och särskilt stöd enligt skollagen.

Eksjö kommun tillämpar inte syskonförtur.

Metod för skolplacering (urvalsalgoritm)

Kommunen använder följande metod för skolplacering under ordinarie skolvalsperiod:

1. **Prövning av vårdnadshavares förstahandsval eller anvisad skola**
Samtliga förstahandsval och anvisad skola för de som inte gjort ett aktivt skolval provas mot skolans fastställda kapacitet. Om ansökningarna inte överstiger antalet platser, antas samtliga elever.
2. **Urval vid fler sökande än platser**
Vid konkurrens om platser används urvalsgrunden relativ närhet. Elever med längst avstånd till alternativ skola (den näst närmsta kommunala skolan) prioriteras. Syftet med urvalsgrunden relativ närhet är att tillgodose andra elevers berättigade krav på placering vid en skola nära hemmet enligt 9 kap. 15 § och 10 kap. 30 § skollagen.
3. **Absolut närhet**
Det faktiska avståndet från elevens folkbokföringsadress till en specifik skola.
4. **Lika värde**
Om två eller flera elever har samma värde i relativ närhet och absolut närhet används lottning som skiljekriterium.

5. **Prövning av andra- och tredjehandsval**

Elever som inte får sina förstahandsval prövas därefter på samma sätt mot sina andra- och tredjehandsval enligt samma metod.

Eksjö kommun tillämpar inte syskonförtur.

Anvisad skola

Med anvisad skola avses den kommunala skola som enligt kommunens avståndsberäkning är elevens närmast belägna skola vid skolvalsperiodens utgång.

Begreppet används huvudsakligen med skolplacering i samband med skolskjuts utifrån kommunens skolskjutsorganisation, skolskjutsskola.

Om vårdnadshavare inte gör ett aktivt skolval

Om vårdnadshavare inte gör ett aktivt skolval ska eleven ändå placeras i förskoleklass eller grundskola i enlighet med 9 kap. 15 § respektive 10 kap. 30 § skollagen.

Placeringen ska, enligt förarbetena till skollagen, ske med utgångspunkt i närhetsprincipen, och i förekommande fall med beaktande av särskilda skäl. Ett uteblivet skolval får inte innebära att elevens placering försämras i förhållande till de urvalsregler som kommunen har fastställt.

Vid platsbrist ska placering ske enligt kommunens gällande urvalsprinciper, även i de fall något aktivt skolval inte har gjorts.

En elev vars vårdnadshavare inte gjort något skolval ska inte ges företräde framför en elev vars vårdnadshavare önskat samma skola, annat än i den utsträckning som följer av elevens berättigade krav på placering vid en skola nära hemmet enligt närhetsprincipen.

Närhetsprincipen/relativ närhet

Finns det fler ansökningar än platser på en skolenhet får man utgå ifrån närhetsprincipen och relativ närhet.

Vårdnadshavarens önskemål om skola får inte gå ut över ett annat barns rätt till en skola nära hemmet (närhetsprincipen). Det kan finnas flera skolor som anses vara belägna nära hemmet. Närhetsprincipen innebär inte alltid att barnet blir placerat i den skola som ligger närmast hemmet.

Om vårdnadshavare till barn A och B sökt samma skolor och bara ett av barnen kan erbjudas plats, har det barn företräde som har längst skolväg till alternativ skola (relativ närhet).

Med hemmet avses barnets folkbokföringsadress vid sista datum för skolval.

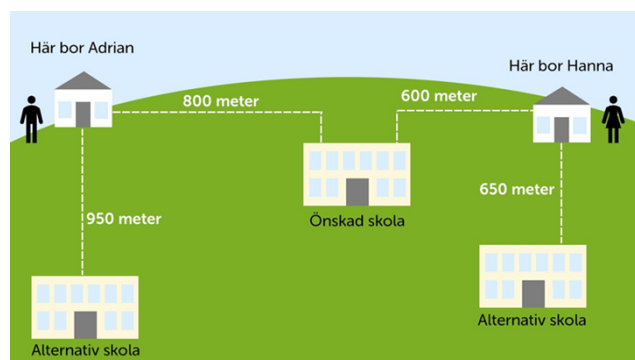
Med skolväg avses den kortaste användbara vägen mellan elevens hem och skolan.

Med alternativ skola avses den kommunala skola som ligger närmast, bortsett från den skola man valt.

Exempel:

Adrian har 800 meter till den skola han önskat och 950 meter till sin näst närmaste skola ($950 - 800 = 150$ meter). Hanna har 600 meter till skolan hon önskat och 650 meter till sin näst närmaste skola ($650 - 600 = 50$ meter).

Adrian får platsen på den önskade skolan eftersom han skulle få längre till den alternativa skolan.

Val av skola

Skolvalet görs årligen under oktober månad via e-tjänst på kommunens hemsida. Önskemål kan enbart göras till kommunens egna skolor.

Huvudprincipen är att tillmötesgå vårdnadshavarnas önskemål vad gäller val av skola. Vårdnadshavare kan göra tre prioriterade val till olika skolenheter. Om elevens förstahandsval inte går att tillmötesgå, behandlas elevens andrahandsval tillsammans med andra vårdnadshavares förstahandsval på sökt skola. Samma princip sker vid tredjehandsvalet.

Får barnet/eleven inte plats utifrån vårdnadshavarnas önskemål kommer kommunen att erbjuda en skolplacering utifrån närhetsprincipen/relativ närhet.

Kommunen får frånga vårdnadshavares önskemål endast om:

- den önskade placeringen skulle medföra ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen, eller

- det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero (gäller grundskolan enligt 10 kap. 30 § andra stycket 2 skollagen).

Hantering av barn med skyddade personuppgifter

Deltar i processen men med skyddade uppgifter utifrån särskild rutin för konfidentiell skolplacering.

Vid flytt inom kommunen

Vid flytt inom kommunen efter att skolvalsperioden har avslutats får vårdnadshavare information om att göra nedanstående val

- Ansökan om byte av skola för att ha kvar skolplaceringen man fått i skolvalsprocessen
- Ansökan om byte av skola till den anvisade skolan.

Flytt inom kommunen innebär inte någon ovillkorlig rätt eller garanti till placering vid önskad skola. Skolbyte beviljas i mån av plats och under förutsättning att placeringen inte medför negativa organisatoriska eller ekonomiska konsekvenser för kommunen eller åsidosätter andra elevers rätt till skolplacering enligt närhetsprincipen.

Vid prövning av skolbyte efter flytt inom kommunen tillämpas samma urvalsprinciper som vid ordinarie skolval (vårdnadshavares önskemål, närhetsprincip/relativ närhet, särskilda skäl och fastställd kapacitet).

Elever från andra kommuner

Elever som är folkbokförda i en annan kommun kan beviljas skolplacering i Eksjö kommun om de, enligt 10 kap. 25 § skollagen, har rätt att tas emot i en annan kommuns grundskola på grund av särskilda skäl.

För övriga elever som är folkbokförda i annan kommun kan skolplacering beviljas endast om det finns lediga platser. Ansökningar från dessa elever hanteras inom den ordinarie processen för skolplacering vid inflyttning till kommunen eller vid skolbyte. Detta eftersom eleverna inte är folkbokförda i Eksjö kommun under den period då det ordinarie skolvalet genomförs.

Skolskjuts

Vårdnadshavares val av skola kan påverka elevens rätt till skolskjuts. Ansökan om skolskjuts prövas enligt kommunens riktlinjer för skolskjuts.

Rätten till kostnadsfri skolskjuts regleras i 10 kap. 32 § skollagen.

Ta del av kommunens riktlinjer för skolskjuts på kommunens hemsida [Skolskjuts - Eksjö kommun](#).

Uppskjuten skolplikt

Vårdnadshavare har möjlighet att ansöka om uppskjuten skolplikt. Beslut om uppskjuten skolplikt fattas av den mottagande rektorn inom grundskolan.

Observera att elever som beviljas uppskjuten skolplikt ingår i nästa ordinarie skolvalsprocess. Det innebär att den skolplacering som eleven tidigare har tilldelats inte längre gäller, utan eleven deltar på nytt i skolvalet och är därmed inte garanterad sin tidigare placering.

Tidigare skolstart

Om vårdnadshavare önskar tidigare skolstart för sitt barn ska skolan pröva en sådan ansökan efter att perioden för det obligatoriska skolvalet är slut.

Omvalsperiod

Eksjö kommun erbjuder omvalsperiod som är en möjlighet för vårdnadshavare att ändra eller lägga till önskemål om skola inför kommande läsår, efter att den ordinarie skolvalsperioden har avslutats. Omvalsperioden riktar sig till vårdnadshavare vars barn ska börja förskoleklass. Information om omvalsperioden skickas ut tillsammans med skolplaceringsbeslut.

Efter omvalsperiodens slut genomför kommunen en ny sammanvägd placeringsomgång för de elever vars vårdnadshavare ansökt om skolbyte.

Placering under omvalsperioden sker enligt samma urvalsprinciper som vid ordinarie skolval (vårdnadshavares önskemål, närhetsprincip/relativ närhet, särskilda skäl och fastställd kapacitet).

Det finns ingen garanti för att förstahandsvalet kan tillgodoses under omvalsperioden, men det finns möjlighet att utifrån kommunens urvalskriterier få en placering på en vakant plats.

Vakanta platser kan ha uppstått genom exempelvis utflytt, beslut om uppskjuten skolplikt eller skolbyte.

Samordnad hantering vid överklagande, skolbyte och flytt till Eksjö

När ett beslut om skolplacering är föremål för överklagande och det samtidigt finns en eller flera inkomna ansökningar om skolbyte samt elever

som flyttar in till kommunen, ska samtliga ärenden hanteras i en sammanhållen placeringsprocess.

Dessa ärenden ska prövas samtidigt och utifrån samma urvalsprinciper och förutsättningar som gäller vid ordinarie skolplacering, inklusive bedömning av kapacitet, närhetsprincipen och relativ närhet. Ingen elev eller ärendetyp ska ges företräde enbart på grund av att ärendet avser överklagande, skolbyte eller flytt till Eksjö.

Syftet med den gemensamma prövningen är att säkerställa likvärdighet, rättssäkerhet och transparens, samt att undvika att enskilda ärenden hanteras utanför den ordinarie prioriteringsordningen eller på ett sätt som påverkar andra elevers rätt till skolplacering.

Under överklagandeprocessen ska eleven ha en giltig skolplacering tills dess att nytt beslut fattas eller domstol avgör saken.

Överklaga skolplaceringsbeslut

Avslag på ansökan om skolbyte i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola kan överklagas antingen till Förvaltningsrätten eller till Skolväsendets överklagandenämnd, i enlighet med skollagens bestämmelser om överklagande.

Överklagandet skickas till Barn- och utbildningssektorn, Eksjö kommun. För att ett överklagande ska kunna prövas måste det ha kommit sektorn tillhanda inom tre (3) veckor från det att vårdnadshavarna tagit del av beslutet. Om barnet har två vårdnadshavare ska överklagandet skrivas under av båda.